„Muusikaleht“ 1935, nr. 1 (R. Ritsing); Post. 1934, nr. 345.

VIRKUS, Hans, tegelik põllumees, sünd. 20. VIII 1876 vkj. Viljandimaal Taevere (end. Lahmuse) v. Lahmuse kõrtsipidaja pojana, õppis Uue-Vändras Juurikaru külakoolis, Vändra khk-koolis ja põllumajanduslikel kursusil Tartus; ta on sooritanud mitu põllumajanduslikku õppereisu Soome, Rootsi, Taani ja Saksamaale. V. oli tegelik põllumees isatalus U.-Vändras, samas vallas Mustaru mõisa rentnik ja omandas 1910 Pärnu-Jaagupi khk-s Libatse rüütlimõisa, mida pidas 1913—24; a-st 1924 peab ta Harjumaal Purila riigimõisa ja on riigi toetusel teotseva ta enese poolt asutatud karjatalitajate kooli ülalpidaja. — V. on eesti maakarja tegeliku aretuse alustajaid ja innukamaid jätkajaid ning eesti piimakarja kontrolli tegelikke teerajajaid. Vändras kutsuti tema õhutusel ellu esimene eesti põllumeeste kontrollühing, mille esimeseks esimeheks ta oli 1909—13. V. on olnud E. Maakarja Kasvatajate Seltsi asutajaid ja esimees 1920—39, seejärel auesimees, E. Seakasvatajate Seltsi asutajaid (1923) ja juhatuse liige a-st 1926, E. Hobuste Tõuseltsi asutajaid (1922) ja auesimees a-st 1936, E. Lambakasvatajate Seltsi asutajaid (1928), juhatuse liige ja esimees 1930—36. Peale selle on ta juhtivalt teotsenud E. Linnukasvatajate Seltsis, ühistu „Estonia Eksporttapamajad“ juhatuses esimehena 1934—37, Põllutöökoja karja tõuaretuse komitees, Vändra kahes tarbijasühistus, Vändra Majanduse-Ühisuses jm.

Isikl. jm. saadud andmed.

J. M-i.

***VIRMA, Karl Johannes,** poliitika- ja omavalitsustegelane, oli Tallinna linnavolinik, Tallinna linnapea abi ja ehitusosakonna juhataja kuni 1934, on a-st 1935 Tallinna linna elektrijaama ja gaasi-veevärgi kontori juhataja. V. on jätkanud tegevust ka organisatsioones, olles näit. o.-ü. „Estonia“ juhatuse liige a-st 1917.

Pvl. 1939, nr. 75 jm. saadud andmed.

T.

VISMAN, vt. VIISIMAA.

***VISNAPUU, Henrik,** kirjanik, on teotsenud vabakirjanikuna Tartus kuni 1935, elanud seejärel Tallinnas; ta oli Kultuurkapitali Kirjanduse Sihtkapitali valitsuse esimees kuni 1931, on kuulunud mitut puhku E. Kirjanikkude Liidu juhatusse ja teotsenud a-st 1936 ka Autorikaitse Ühingus ja a-st 1939 Tallinna Kirjanikkude Ühingus. Riikliku propagandatalituse kultuuriosakonna nõunikuks oli V. 1935—37 ja ajalehe „Uus Eesti“ toimetuse liikmeks sügisel 1937. S. a-st on ta kirjastus-osaühingu „Kultuurkoondis“ väljaandel ilmuva ajakirja „Varamu“ toimetaja. V. on avaldanud veel luuletiskogud „Puuslikud“ (Tartu, 1929), „Tuulesõel“ (*ibid.*, 1931), „Päike ja jõgi“ (*ibid.*, 1932), „Põhjavalgus“ (*ibid.*, 1938), valikkogu „Üle kodumäe“ (*ibid.*, 1934) ja romaani värssides „Saatana vari“ (*ibid.*, 1937); näidendid „Meie küla poisid“ (Tall., 1932), „Madam Sohk ja pojad“ („Looming“ 1932—33) ja „Maa vabaduse eest“ (*ibid.*, 1938) ning teose „Poeetika põhijooni“ (Tartu, 1932; koos J. Ainelo'ga). V. luuletiskogu „Käoorvik“ on tõlgitud J. Severjanin'i poolt vene keelde („Полевая фиалка“, Narva, 1939). — V. hilisemas värsitoodangus on ikka rohkem tunginud esile looduslüürika, eriti aga nii traagilise kui ka juubeldava põhitooniga isamaaluule; samuti on mänglevat vormikäsitlust ikka suuremal määral asendanud ainest enesest võrsuv siirus.

E. Kirj. 1939, nr. 12 (A. Sang); „Looming“ 1939, nr. 10 (J. Semper, R. Kangro-Pool, K. Mihkla); „Varamu“ 1939, nr. 10 (P. Ambur); „Üliõpilasleht“ 1939, nr. 10 (P. Ambur).

F. T.

WISTINGHAUSEN, Friedrich Wilhelm v., paberitööstur, sünd. 14. X 1777 vkj. Tallinnas raehärra, suurkaupmehe ja nahatöösturi pojana; surn. 1840 Tallinnas (lähemad andmed puuduvad). — Omandanud Inglismaal elades sealt vargsi paberivalmistamismasinate joonised, pani W. a-l 1818 Peterhofis käima riigi kulul esimese uut süsteemi masinatega varustatud paberivabriku Venemaal ja oli selle direktoriks. W. sai 1824 10 a-ks kontsessiooni 2 erapaberivabriku asutamiseks Venemaal ja hakkas 2 a. hiljemini Tallinnas Ülemiste järve ligidal kahe endise riidevanutamise veski krundile ehitama uut paberivabrikut. Kuid 1829. a. alguses tagandati ta Peterhofi vabriku juhataja kohalt ja riigile tekitatud kahju — 1 448 092 rubla arvel pandi ta varandustele, ms. ka pooleliolevaile vabriku-

Eesti biograafilise leksikoni tÃƒÂ¤ienduskÃƒÂ¶ide, 1940, lk. 378